

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. Yazışma adresi: PO Box 513, London N16 5QB, England Baskı: Multiline Systems Ltd. (TU) Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulundadır. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Gün olmuyor ki, hareketsiz geçsin

Merhaba yoldaşlar, Ülkemizde kavga kızışıyor. Yürüttüğümüz kavga, her eylemimiz yeni insanları saflarımıza çekiyor.

Bununla birlikte kavganın sıcaklığı kimi "geçici yol arkadaşlarını" bunaltıyor. Onları, yuvanın, ana-babanın, yarın sıcaklığına itiyor. Pratik öğretiyor yoldaşlar. Biz de komünist gençler olarak, eylemlerimizde kiminle nereye kadar gideceğimizi çok iyi öğreniyoruz.

Yoldaşlar, 15-16 Haziran eylemimiz, kavganın sıcaklığından bunalan bir insanın bizi tam eylem günü satması yüzünden geçiklemeyle gerçekleşti. Örgütü bırakanın sekreter olmasının fazla bir önemi yoktu. Ama tam eylemin yapılacağı gün istifa kararını açıklaması eylemimizi baltaladı. Biz yine de eylemi yapmaya karar vermiştik. Ancak partinin başlangıçta "kesinlikle yapılmayacak" direktifi vermesi nedeniyle eylemi durdurduk. Sonra, partinin yapın demesi üzerine 19 Haziran'da yaptık.

"Yaşasın 15-16 Haziran direnişi - Devrimci Gençliğin Sesi" yazılı pankartı, İ.Ü. merkez binasına öğle saatlerinde astık. Devrimci Gençliğin Sesi gurubu şu sloganları attı: "Yaşasın 15-16 Haziran direnişi" "Ya devrim ya ölüm" "Demokrasi için tek yol devrim" "Yolumuz işçi sınıfının devrim yoludur."

Okulumuzun polis işgali altında olmasına rağmen, eylemimiz, öğrenci gençliğin ve diğer solların da ilgisini çekti. Diğer solların güvendiğimiz arkadaşlara eylemin olacağını daha önceden bildirmiştik. Onlar da bizi, çevremizde bulunarak ve alkışlayarak desteklediler. Bunun karşılıklı olduğunu belirtelim. Sol, devrimci cepheye gördüğümüz hareketler de -işgal nedeniyle şimdilerde pek olmuyor ama - yapacağı eylemi, Devrimci Gençliğin Sesi'ne söyleyerek destek istiyor.

Merkez binada daha çok Dev-Sol ve TKP'nin eylemleri ses getiriyor. Dev-Yol, TBKP'den doğan boşluğu doldurmaya çalıştığından sadece seçimlerde var. Eylemlerde yok.

İkinci olarak, katıldığımız İzmir mitinginden ve mitingde karşılaştığımız bir tutumdan söz etmek istiyorum. Bilindiği gibi, 23 Haziran'da İzmir'de bir işçi mitingi vardı ve mitinge biz de katıldık. Bizler, "Yükselt İşçinin Sesini" pankartıyla yürüyüşe geçtikten bir süre sonra hain sendikacılardan birkaçı, ısrarla pankartı indirmemizi veya pankartla birlikte kortejin gerisine gitmemizi söyledi. Önce yoldaşlar pankartı indirdi. Bir süre pankartsız yürüdük. Fakat sonra başka örgütlerin de pankartı var ve onlarınki açık. Bizden korktukları için olacak, sadece bizimki indirilmeye çalışılıyordu. Bir yoldaşla birlikte pankartımızı tekrar açtık. Yine aynı terane!

Miting meydanında ise pankartımızı sürekli açık tuttuk.

Mitingin en güzel yanı ise İstiklal Marşı'nı söyletme-yişimizdi. İstiklal Marşına karşı hep birlikte "1 Mayıs"ı söyledik. Onlar da İstiklal Marşı'na işçilerin katılmadığını görünce teybi kapatmak zorunda kaldılar.

Üçüncü anlatmak istediğim konu ise İnanc yoldaşımızın anısına yaptığımız eylem. 27 Haziran'da, İ.Ü. merkez binada ve Çapa Tıp'ta İnanc yoldaşımızla ilgili afişleme yaptık. Ağustos'ta değil de şimdi yapmamızın nedeni o tarihte okulların kapalı olması. İnanc yoldaşla ilgili eylemlerimizde karşı-devrimci TBKP'lilerin katilliklerini, ihanetlerini açıkça yazmamıza ve söylememize rağmen onlardan en küçük bir ses çıkmadı. Zaten onlarda onur olmadığını biliyorduk.

Yoldaşlar, Türkiye, devrimci durumun eşiğinde günler yaşıyor. Gün olmuyor ki hareketsiz geçsin. Siz haklı olarak her şeyi öğrenmek istiyorsunuz. Ama bizim gençlikteki yoldaşların, akşam yorgunluğuyla her şeyi yazması pek mümkün olmuyor. Benim yazdıklarım da 10 günlük sürecin yalnızca bir parçası. Örneğin Dev-Yol, Dev-Sol kavgasına ve bizim tutumuza değinemedim.

Selam olsun kavgayı yürütenlere!

Selam olsun İşçinin Sesi'ne!

Çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

T.Bilir, İstanbul

İSD İzmir şubesinin yayınladığı ve haziran sonunda İzmir'de önemli fabrika ve sokaklarda 5 bin adet dağıtılan bildiri yayınlıyoruz:

ASGARİ ÜCRET NET 1,800,000 TL OLMALIDIR

Asgari ücret, 4 kişilik bir ailenin insanca yaşaması için gerekli tüm ihtiyaçlarının parasal karşılığı olmalıdır. Vasıfsız diye adlandırılan işçiler bu haktan yoksun bırakılmaz. Aksi halde işçinin bedensel ve ruhsal iyilik halinden, sağlıklı yaşamından söz edilemez.

İşçi Sağlığı ve Meslek Hastalıkları Derneği, İLO, DİE, basın ve bölgemizdeki değişik kurum ve kuruluşlardan edindiği veriler ve araştırmalar sonucunda 1990 yılının 2. dönemi için asgari ücretin 1,800,000 TL olması gerektiğini tespit etmiştir.

Normal bir işte günlük tüketilen enerji için 3,500 kalori gerekmektedir. Ülkemizde aile yapısı 4 kişiden başlayıp genellikle kadınlar çalışmaz veya çalıştırılmaz. Çalışan işçi, eşinin, çocuklarının, hatta anne ve babasının geçimini sağlamak durumundadır. İşçilerin yüzde 90'ı kirada oturmaktadır. 4 kişilik ailenin giderleri olan mutfak, kira, ısınma, elektrik, su, sağlık, temizlik, okul, giysi, haberleşme, yenilenmesi gereken eşya masrafı, eğlence, dinlenme, çocuk masrafları, gazete, kitap, konut edinme giderleri vb. giderler dikkate alınmak zorundadır. Bunlardan biri karşılanmasın denilemez.

İnsanca, insani koşullarda yaşamak herkesin insan olmaktan kaynaklanan hakkıdır. Bu hak bordroya mahkum edilen çalışanlara çok görülemez. Çünkü konutları, yolları, köprüleri yapan, giysileri, ayakkabıları üreten, üzümü, pamuğu ekip biçen, hayatı yaşanır kılan işçilerdir. Öyle ise ailece çocukları ile birlikte insanca yaşama hakkı işçi sınıfına çok görülemez.

İşçiler, ücretlerinden sürekli artan miktarda yapılan peşin kesintiler ile yoğun bir sömürü altında tutulmaktadır. Çalışanlar toplu taşıma, su, temizlik, sağlık, eğitim hizmetleri, kültür ve sanattan ücretsiz yararlanmalıdır. Zira bu hizmetlerin karşılığını işçiler ücretlerinden peşin olarak kesilen vergi ve diğer kesintiler ile ödemektedirler.

İşçi sağlığı, işçinin bedensel ve ruhsal iyilik hali için işyeri ortamından kaynaklanan risklerin ortadan kaldırılması kadar, alacağı ücret de önemlidir. Bu ücret bugün için, 1,800,000 TL'den aşağı olmalıdır.

Asgari ücret altı ayda bir enflasyona göre yeniden düzenlenmelidir...

İşçi sağlığı işyerinde korunmalıdır...

Bölgemizde meslek hastalıkları hastahanesi kurulmalıdır...

Sosyal Sigortalar Kurumu işçilerin denetiminde, çalışanların yönetiminde olmalıdır.

*İşçi Sağlığı ve Meslek Hastalıkları Derneği
İzmir Şubesi*

İSD İzmir şubesinin bildirisini coşkuyla okundu

Değerli yoldaşlar, 28 Haziran Cuma günü, İzmir Kemeraltı'ndan geçerken bir raslantı sonucu gördüğüm ve çok heyecanlandığım bir olayı anlatacağım. 10 yıllık aradan sonra İzmir'de ilk kez sokak ortasında bildiri dağıtıldığını gördüm. Bildiriyi dağıtanlar ise İşçi Sağlığı Derneği'nden arkadaşlardı.

"Asgari ücret net 1,800,000 TL olmalıdır" başlıklı bildiri, gözleyebildiğim kadarıyla gerçekten ilgiyle karşılanıyordu. Birçok insan bildiriye ya orada okuyor ya da yolda veya evinde okumak üzere katlayıp cebine koyuyordu. Kendi

aralarında bildiride çok iyi şeylerin yazdığını söylüyorlardı. Bildirileri dağıtan arkadaşlardan biriyle kısa bir sohbet yaptım. 5000 bildiri bastırdıklarını, bildirilerin hızla tükendiğini, az sayıda kalan bildiriye de ertesi gün Sümerbank fabrikasında dağıtacaklarını söylediler. Sonradan duyduğuma göre Sümerbank'ta da bildiriler çok iyi gitmiş. Hatta işçiler kahvede bildiri dağıtanlara çay söylemişler ve bir tek bildiri bile yerlere atılmamış.

Bütün bunlar, işçilerin emekçilerin sorunlarına sahip çıkıp, çözüm yolları güzelce anlatıldığında onların kalbinin rahatça kazanılabileceğini gösteriyor. Böyle devam edildiğinde onların açık desteğini kazanamamak için hiçbir neden yoktur. S.T., İzmir

Bu "yıkıcı" kitabı mutlaka okuyun

İKİNCİ BASKI

OKUNACAK EN BÜYÜK KİTAP İNSANDIR

TARİHTE VE GÜNÜMÜZDE ALEVİLİK

R. Yürükoğlu

İsteme adresi:

Alev Yayınları Piyerloti Caddesi 17/4-C

Çemberlitaş - İstanbul

Tel: 516 8464

320 sayfa. Fiyatı: 12,500 TL

(Toplu isteklerde indirim yapılır - Alev Yayınları)

ÇIKTI

Yürükoğlu yoldaşın yönetiminde çalışan Talipler Halk Müziği Topluluğu çalışmalarını mütevazı bir ürüne dönüştürdü

BİN YILLIK YÜRÜYÜŞ

Kasetteki parçalar:

- A. 1. KOZANOĞLU AĞIDI
Dadalıoğlu, 19.yy. / Solist: Sadık Murtaza Köksal
2. LA İLAHE İLİALLAH
Şah Hatayi, 16.yy. / Solist: Gamze
3. DERVİŞLİK BAŞTADIR
Yunus Emre, 13.yy. / Solist: Cemal Tekin
4. BAHRİ UMMAN
Seyit Seyfullah, 18.yy. / Solist: Nurten Keskin
5. AÇILDI CENNET KAPISI
Pir Sultan Abdal, 16.yy. / Koro
6. FERAYE
Anonim / Solist: Metin Yener, Nurten Keskin
7. ÖMRÜN ŞU BİTEN NEŞVESİ
Söz: Yahya Kemal, Beste: Süleyman Ergüner / Solist: Metin Yener, Fatma Yılmaz
- B. 1. HİCRAN KUCAĞINDA
Neyzen Tefvik / Solist: Metin Yener
2. PİRİMDEN NE HABER
Söz ve beste: Cemal Tekin / Solist: Cemal Tekin
3. TÛTÛNÛMÛ SARSAYDIN
Söz: Ozan Öncü, Beste: Sadık Murtaza Köksal / Solist: Sadık Murtaza Köksal
4. MAHSUS MAHAL
Anonim / Koro
5. ÖLÛNECEK ZAMAN MIYDI
Söz: Ozan Öncü, Beste: Sadık Murtaza Köksal / Koro
6. BİN YILLIK YÜRÜYÜŞ
Erzurum türküsü, Söz: Mercan Köklü / Koro

YAPIMCI: Londra Türk Halk Müziği Çalışmaları Merkezi

YÖNETMEN: R. Yürükoğlu

MÜZİK YÖNETMENİ: Cemal Tekin

STÜDYO: Islington Music Workshop

KAYIT: Gez Prior

ÇOĞALTMA: Reflex Audio Systems Ltd, Huntingdon

VOKALLER: Fatma Yılmaz, Nurten Keskin, Ömür Aydın, Gamze, Metin Yener, Sadık Murtaza Köksal, Yusuf Coşkun, Civan Kurteli, Ali Haydar Hataylı, Cemal Tekin

SAZLAR: Cemal Tekin, R. Yürükoğlu, Sadık Murtaza Köksal (Divan), Gülen Erdilek, Nurten Keskin, Metin Yener, Ali Haydar Hataylı (Darbuka)

Ödemeli isteme adresi:

Londra Türk Halk Müziği Çalışmaları Merkezi,

86 Balls Pond Rd., London N1, England.

Fiyatı: 5 Sterlin.

Not: Bu kasetten satmak isteyen yoldaşlar, adresimizden toplu istek yapabilirler.

Yürü arkadaş!

Suçu nedir diye sormayın sakın
Korkmadan yumruğu beynine çakın
Yıkın bu düzeni yeniye bakın
Hincinla bizimle yürü arkadaş

Çığ gibi büyüyor TKP bakın
İşçi, öğrenci hep akın akın
Yürüyor yoldaşım ön safta bakın
Hincinla bizimle yürü arkadaş

Çağdaş Yılmaz

Her özveri parti için

Her olanak MK için

Yoldaşlar,

Merkez Komitesi Sekreterliği (MKS), partimizin bugün ulaştığı gelişme düzeyini ve ihtiyaçlarını daha iyi yansıtabilmesi için yeni bir rapor düzeni hazırladı.

I.Leninciler Konferansı'nın (1980) kabul ettiği rapor düzeni, 1988 Mayıs MK Plenumu'na kadar yürürlükte kaldı. 1988 Mayıs MK Plenumu partinin gelişimini ve ihtiyaçlarını daha iyi yansıtan yeni bir rapor düzeni kabul etti.

Geçtiğimiz günlerde toplanan TKP Merkez Komitesi, MKS'ye partinin gelişmesine ve ihtiyaçlarına uygun yeni bir rapor düzeni hazırlama görevi verdi. MKS, MK'nın direktifi doğrultusunda yeni

rapor düzenini hazırladı.

MKS'nin yönlendirme ve denetleme görevini düzgün olarak yerine getirebilmesi, asıl olarak bilgilerin MKS'ye düzgün, düzenli aralarla ve eksiksiz olarak iletilmesiyle mümkündür.

MKS, yeni rapor düzeninin yayınlanmasıyla birlikte, parti örgütlerine, raporlarını düzgün, gecikmesiz, eksiksiz ve yeni rapor düzenine uygun olarak hazırlamaları direktifini verir.

Gazetemizin bu sayısında, yeni rapor düzeniyle birlikte, Mayıs 1988 MK Plenumu'nda kabul edilen rapor düzenini de yayınlıyoruz.

*Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi Sekreterliği*

YENİ RAPOR DÜZENİ

1. Örgüt raporu

- 1.1. Ayrıntılı örgüt şeması.
(Sempatizanlarla ilişkileri ve işbölümünde her birime düşen görevleri de içermeli.)
- 1.2. Üye sayısı.
- 1.3. Üye bileşimi (işçi, öğrenci, kadın vb.)
- 1.4. Son rapordan bu yana kazanılan üyelerin,
— adları,
— ne zaman kazanıldıkları,
— köken ve cinsiyetleri.
- 1.5. Son rapordan bu yana kaybedilen üye varsa,
— adı,
— köken ve cinsiyeti,
— hangi birimden olduğu,
— nedenleri.
- 1.6. Son rapordan bu yana örgüt şemasındaki değişiklikler ve nedenleri.
- 1.7. İlişki yürütülen sempatizanların,
— adları,
— düzenli görüşülenleri,
— arasıra görüşülenleri,
— çalışma alanları (semt, fabrika, okul),
— varsa somut görevleri.
- 1.8. Parti hücreleri
— düzenli toplanıyorlar mı?
— toplantılarını aksatıyorlarsa nedenleri
— genel olarak nasıl bir gündemle toplanıyorlar?
— hedeflerine ne ölçüde ulaşıyorlar?
- 1.9. Örgüt içi sorunlar var mı, varsa neler?
- 1.10. Öneri, eleştiri ve öz-eleştirileriniz neler?

2. Ajitasyon, propaganda, eğitim

- 2.1. Merkez organı ne kadar çoğaltıyorsunuz?
- 2.2. Merkez organı nasıl (elden, postayla vb.) ve ne kadar dağıtıyorsunuz?
- 2.3. Merkez organa haber, mektup, yazı, fotoğraf, belge vb. ne kadar gönderdiniz? Göndermediyseniz nedenleri.
- 2.4. Örgütten ve çevrenizden merkez organa gelen eleştiriler, öneriler neler?
- 2.5. Legal yayın çıkartan birimlerin,
— somut örnekleriyle yayın siyaseti
— çıkardıkları yayının sorunları
— yayını nasıl ve ne kadar dağıttıkları.
- 2.6. Size bağlı birimlerde son rapordan bu yana
— düzenli eğitim yapıldı mı?

- eğitimler aksadıysa nedenleri,
- eğitimde ne gibi sorunlar çıktı?
- eğitimde çıkan sorunları merkez organa ilettiliniz mi?
- 2.7. Yeni aldığınız üyelerin program eğitimi ne aşamada?
- 2.8. Size bağlı yoldaşların bireysel okuma alışkanlıklarını, yöneldikleri konuları vb. değerlendirin.
- 2.9. Çalışma yaptığınız alanda, çevrenizde gündeme gelen, tartışılan ideolojik-siyasal konular neler?

3. Siyasal durum değerlendirmesi

- 3.1. Dünya
- 3.2. Türkiye ve yöreniz.

4. Yığın çalışması

- 4.1. Çalışma yaptığınız fabrikaları, semtleri, okulları sıralayın ve buralardaki yığın bağlarınızın çapını anlatın.
- 4.2. Son rapordan bu yana eylem yaptınız mı? Eylem yapınca ne kadar katılım sağlayabiliyorsunuz?
- 4.3. Çalışma yaptığınız legal bir odak varsa,
— adı, örgütlediği kesim, üye sayısı, içinde çalışan başka siyasetler, yönetimin yapısı hakkında bilgi,
— çalışmayı yapan partililerin buradaki konumu ve etkinliği,
— bu odağın yaptığı eylemler ve eylemlerde partililerin rolü,
— burada yapılan çalışmalardan üye, sempatizan, ilişki ve teknik vb. olanak gibi kazanımlar sağlandı mı?
- 4.4. Bölgenizde yapılan yığın eylemleri varsa,
— eylemin yeri, zamanı, biçimi, amacı, örgütleyenleri, katılanları, sloganları, konuşmacıları hakkında eylemden önce ve sonra bilgi,
— eyleme parti örgütünün katılımı hakkında bilgi, katılmadıysa nedenleri.
- 4.5. Bölgenizdeki grevler ve partinin grevcilerle ilişkileri hakkında bilgi.
- 4.6. Bölgenizdeki sendikalar, şube, genel merkez ve işkolları hakkında bilgi. İlişkileriniz var mı? Hedefimiz nedir?

5. Mali rapor

- 5.1. Parti biriminizin demirbaşlarında son rapordan bu yana değişme oldu mu, son durum nedir?
- 5.2. Elinizdeki teknik olanaklar nelerdir? (Yazı makinası, baskı makinası, bilgisayar vb.)
- 5.3. Toplanan paranın ve harcamaların, varsa merkeze katkının dökümü

6. Serbest

Mayıs 1988 TKP MK Plenumu'nda kabul edilen

Rapor düzeni

Rapor, olanaklı olduğu ölçüde, kollektif organ raporu olmalıdır. Burada olanığın sınırı, sekreterin "konspirasyon nedeniyle organ gündemine almaması gereken konular" olmalıdır.

Rapor şu konuları kapsamalıdır:

1. Örgüt raporu

- Üyelik durumu, değişiklikler, formdaki bilgiler.
- Örgütsel sorunlar ve önlemler, alınan kararlar.
- Gazete dağıtımının durumu, elden ve posta ile dağıtılan gazete sayısı.
- Merkez organa gönderilen yazı, foto, bilgi, doküman vb. dökümü.

2. Çalışmaların genel değerlendirmesi

- Stratejik hedefler ile çalışmanın, i) genel hedefler açısından, ii) üç aylık hedefler açısından karşılaştırılması.
- Siyasal değerlendirmeler.

3. Mali rapor

Ayrıca:

- Belirlenmiş konuların dışında sekreter ve her yoldaş gerekli gördüğü her konuda merkeze rapor iletmelidir.
- Özellikle kendi sorumluluk alanları dışında çıkan ilişkiler hiç gecikmeden bildirilmelidir.

Yürükoğlu yoldaşın *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabından, kendiliğinden sınıf — kendisi için sınıf konusunda teorik içerikli bir parçayı geçen sayımızda yayınlamıştık. Türkiye işçi sınıfının somut gelişimine ilişkin bir parçayı da bu sayımızda yayınlıyoruz.

İşçi sınıfımız çoktan kendisi için sınıftır

1960'ların başından bu yana işçi sınıfımız bambaşka bir sınıftır, bu ortada. Ülke çapında sayısı artmış, güçlenmiş, güçlü örgütler kurmuş, tarihinin hiçbir dönemiyle kıyaslanmayacak denli üstün ve militan bir savaşıma atılmıştır. 1970'lere geldiğimizde, Türkiye işçi sınıfı hiç kuşkusuz "**KENDİSİ İÇİN SINIF**"tır. Savaşımı siyasal nitelik almıştır. Savaşımı sınıf savaşımıdır.

Türkiye'nin kapitalist gelişmesinin özellikleri üstünde durduğumuz bölümde, finans-kapitalin devleti ele geçirerek onunla bütünleştiğini, devlet-teknelci kapitalizmi sürecinin işlediğini söylemiştik. Teknelci burjuvazinin "açmaz"ından ve dolayısıyla toplumdaki süregelen ekonomik, toplumsal ve siyasal bunalımdan ve yine süregelen faşizm tehlikesinden söz etmiştik. İşte bunlar, işçi sınıfının ekonomik savaşımının giderek nesnel olarak siyasal nitelik kazanmasının altında yatan ana nedenlerdir.

Bunların yanı sıra, Türkiye Komünist Partisi'nin 58 yıllık savaşımın ürünleri ve bugünkü savaş da önemli bir öznel etkidir.

Yurdumuzda finans-kapitalin devleti ele geçirerek onu kendi zümre çıkarlarına kullanması, tekellerle devletin tek bir mekanizmada bütünleşmesi, her büyükçe sorunun çözümünü sırasında bir yerde devleti de işe doğrudan karıştırıyor. Devlet, işçi-işveren ilişkilerine, tekeller yararına açıkça karışıyor, taraf oluyor. Bu devlet, ücret, sosyal güvenlik, izinler vb. dahil olmak üzere işçilerin nesnel yaşam koşullarının en temel unsurlarını "düzenliyor". Bu devletin vergileri yoluyla ulusal gelirin tekeller yararına yeniden dağıtımındaki rolü giderek büyüyor. Bu durumda, çalışanların yükselttikleri istemler giderek artan ölçüde yalnız kapitalistlere, tekellere, holdinglere karşı değil, devletin tüm siyasetine, bu siyasetin sınıf özünü karşı da yükseliyor. Tekellerle devletin bu bütünleşmesi, bu devlet-teknelci kapitalizmi süreçleri nedeniyle "binbir zemberek birbirine bağlandığından", ne yaparsan yap karşına tekellerin koruyucusu devlet dikiliyor.

(...)

Bazıları, devlet-teknelci kapitalizminin geliştiği ya da süreç içinde gelişmekte olduğu ülkelerde görülen "ekonomik savaşımın giderek siyasal öz kazanması" olgusuna bugünlerin bir "yeniliği" gözüyle bakıyor. Oysa bu yeni bir olgu değildir. Lenin, "fabrikada her çatışma işçileri zorunlu olarak yasalarla ve devlet otoritesinin temsilcileriyle çatışmaya sokar" derken bu gerçeğe işaret ediyordu. (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.2, s.115) (abç) Demek ki, ekonomik savaşımın kendiliğinden siyasal içerik alışı, eskiden de sık sık, hele proletaryanın bilincinin ve örgütlenmesinin gelişmesiyle birlikte giderek daha sıklaşarak ortaya çıkmaktaydı. Bu anlamda "yeni" birşey yoktur.

Dikkat edilmesi gereken nokta, dünya çapında ya tek tek ülkelerde, üretimin ve sermayenin giderek yoğunlaşması ve merkezleşmesi süreciyle birlikte, bu siyasal içerik kazanma olgusunun da giderek daha süregelen nitelik aldığıdır. Kapitalist işletmeler kendi aralarında ve devletle bütünleştiği, işçilerin çıkışlarının giderek artan oranda tekellerle ve onun devletiyle çatışacağı açıktır.

Teknelci kapitalizmin egemenliği ve devleti zümre çıkarına kullanmaya başlamasıyla birlikte, emperyalizm öncesi dönemin "sık sık" ortaya çıkan siyasal içerik kazanma olgusu daha süregelen için *Komintern* programında şöyle deniyor: "Bu koşullar altında proletaryanın önemlice her eylemi, devlet erkine karşı bir eylem durumunu alır, yani siyasal hareket olur." (*Komünist Enternasyonal 1919-1943 Belgeler*, Oxford Univ. Press, Londra 1960, c.2, s.479)

Teknelci kapitalizm dönemiyle hızlanan bu eğilim, bugünkü devlet-teknelci kapitalizmi koşullarında daha da süregelenmiştir. Bugün "yeni" olan birşey varsa bu süregelen değildir.

İşte Türkiye'de olan da budur. 1970'lerle iyice hızlanan devlet-teknel bütünleşmesinin sonucu olarak, işçi sınıfımızın ekonomik savaşımı nesnel olarak gitgide siyasal içerik kazanıyor. Bu bütünleşme, yönetici sınıflar istemese de işçi sınıfının siyasal gelişimini hızlandırıyor. Devletin ekonomik, toplumsal ve siyasal yaşamda oynadığı rol, işçinin bilincinde daha kolay algılanabiliyor.

Devlet-teknel bütünleşmesi, Türkiye kapitalizminin "geleneksel" bunalımını daha da derinleştiriyor. Teknelci burjuvazi çıkışı faşizme tırmanışta görüyor. Öte yanda, emekçi yığınların hızla yükselen insanca yaşama özlemi, teknelci burjuvazinin isteğiyle çelişiyor. Böylece, ülke içi tüm ekonomik, toplumsal ve siyasal koşullar son yılların süregelen siyasal bunalımında yumaklaşıyor. Teknelci burjuvazinin zorbalığı artarken, yığınların savaşımı da yükseliyor. Devletiyle, askeriyle, polisiyle, faşistiyle, finans-kapital halkın üstüne yürüyor. ... Artık her önemli işçi çıkışında asker ve polis saldırmakta, tutuklamakta, öldürmektedir. Biliyoruz ki, devletin, onun kolluk güçlerinin her saldırısı işçi çıkışlarına siyasal nitelik verir.

Böylece bir yandan devlet-teknel bütünleşmesi, öte yandan finans-kapitalin faşizm isteği ve

her yoldan saldırısı nedeniyle ekonomik savaşımın nesnel olarak siyasal nitelik alış süreci hızlanmıştır. Ve denilebilir ki, Marks'ın Lenin'in dönemlerinde "sık sık" ortaya çıkan bu olgu, bugün Türkiye'de süregelen ve yaygın bir durum almıştır.

Türkiye işçi sınıfının savaşım düzeyini nasıl değerlendirmek gerekir?

Herkes görüyor işçi sınıfı hareketinin ne büyük boyutlar aldığını, herkes görüyor ekonomik savaşımın yalnızca "üç kuruş-beş kuruş" sorununa sınırlı kalmayıp siyasal istemler de içerdiğini. Bu oluşumlar derhal insanların düşüncelerinde yansıyor. Ve sınıf savaşımının vardığı aşamanın zoruyla bazı sorunlar tartışılarda öne çıkmaya başlıyor.

İşçi sınıfımızın savaşım ve bilinç düzeyi, "kendiliğinden sınıf" — "kendisi için sınıf" olma sorunları işte böylesi sorunlardır. (...)

Türkiye işçi sınıfının savaşım tarihine bakınca görürüz ki, 1950'lere dek işçi sınıfımızın örgütlenmesi ve savaşımı genel olarak yerel ve spazmodiktir. 1850'lerden 1950'lere dek sayısız çıkışlar olmuş fakat kurulan örgütler ya kendileri yaşayamamışlar ya da kapatılmışlardır. İşçi sınıfı hareketinin duraklamaları, ama her duraklama sonunda daha da yükselerek geliştiğine Marks işaret ediyor. Ne ki bu duraklamalar öylesi değil, ardından hareket çok daha güçlü biçimde yükselmeyi. Bu durumu açıklamada çok çeşitli nedenler yardımcı olabilir. Fakat *temel neden*, bu 100 yıllık dönemde Anadolu'daki işçi sınıfının genel olarak gerçek endüstri proletaryası, fabrika işçisi olmayışıdır. Bu dönemin işçilerinde daha çok yarı-proleter, yarı ağır basmaktadır. Ülkede yaygın ve gerçek anlamıyla endüstri yoktur.

Oysa biliyoruz ki işçi sınıfının gerçek anlamda varlığı ve savaşımı *fabrika sistemiyle* bağ-

lıdır. Marks, "*fabrika sistemi bir endüstri dalına ne denli egemen olmuşsa, orada çalışan işçiler de işçi hareketine o denli çok katılır*; işçilerle kapitalistler arasındaki karşıtlık keskinleştiği, işçilerdeki proleter bilinci de berraklaşır" diyor. (F.Engels, "İngiltere'de İşçi Sınıfının Durumu", Marks-Engels, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.4, s.528-529) (abç) Sorunun anahtarı da bu cümlelerde. Bir ülkede kapitalizmin fabrika aşamasına yükselmesiyle, bu sistemin yarattığı, yoğunlaştığı, eğittiği işçi sınıfı gerçek savaşım basamaklarını tırmanır. Siyasal savaşımaya yönelir, partisini arar, partileşir.

İngiltere'de fabrika aşamasının geliştiği endüstri devrimiyedir. Bizde ise, kapitalizmin fabrika endüstrisi aşaması 1923 ile II.Dünya Savaşı arasındaki dönemde doğmuş ve fakat iç dinamizmini kazanabilmesi için 1950'lere dek bir anlamda "oksijen çadırı"nda yaşamıştır. Dolayısıyla, ancak yeterli bir olgunluğa eriştiği 1950'leri Türkiye'de kapitalizmin fabrika endüstrisi aşaması olarak değerlendiriyoruz.

İngiltere'de endüstri devrimiyile başlayan fabrika aşamasından, işçi sınıfının "kendisi için sınıf" olmasına dek geçen zaman çok uzundur. Bunun pek çok tarihsel ve sosyal nedenleri olabileceği gibi, İngiltere'nin bu yolun ilk yolcusu oluşunun da büyük payı vardır. Türkiye'de ise, işçi sınıfının "kendisi için sınıf" olmasına, fabrika aşamasından bu yana uzun zaman gerekmemiştir. 1960'ların başından bu yana işçi sınıfımız bambaşka bir sınıftır, bu ortada. Ülke çapında sayısı artmış, güçlenmiş, güçlü örgütler kurmuş, tarihinin hiçbir dönemiyle kıyaslanmayacak denli üstün ve militan bir savaşıma atılmıştır. 1970'lere geldiğimizde, Türkiye işçi sınıfı hiç kuşkusuz "**KENDİSİ İÇİN SINIF**"tır. Savaşımı siyasal nitelik almıştır. Savaşımı sınıf savaşımıdır.

Görülüyor ki, Türkiye'de fabrika aşamasının başladığı yıllarla, işçi sınıfımızdaki nitel değişim yılları aşağı yukarı birbiri üstüne düşmektedir. Bunun çeşitli nedenleri sayılabilir. Tür-

kiye işçi sınıfının bu oluşumlar içine girdiği tarihsel dönem, İngiliz işçi sınıfının o gün yaşadığı dönemden çok başkadır. Bugün Türkiye işçi sınıfının şu ya da bu biçimde devraldığı, etkilendiği, içinde yer aldığı ortam çok değişiktir. Dünya işçi sınıfının bağımsız ideolojisi Marksizm-Leninizm işlenmiş ve dünyanın dört bucağında etkilerini duyuran nesnel bir güç olarak ortaya çıkmıştır. Dünya işçi sınıfı bugüne çok zengin deneyim, gelenek, savaş yöntemleri, örgüt biçimleri birikimi getirmiştir. İşçi sınıfı artık dünya çapında olgun bir sınıftır. 1920'den bu yana ağır terör altında savaştan TKP'nin, işçi sınıfımızın bu birikimi devralmasında paha biçilmez katkısı olmuştur. ...

Evet, Türkiye işçi sınıfı bugün "kendisi için sınıf"tır. Küçük burjuva sosyalistlerinin düştükleri yanlışlığın altında, açıkça görülüyor ki, kendisi için sınıf, sınıf savaşımı, siyasal savaşım kavramlarının ters yorumu yataktadır. Onlar, siyasal savaşımın en gelişkin aşamasına yükselmemiş sınıfa, "kendiliğinden sınıf" diyorlar. Bu yanlıştır. Bu, işçi sınıfımızı ve onun ulaştığı savaşım düzeyini küçümsemeye, bir çeşit "elitizm"e götürür. İnsanın, kavramlara kendisinin yüklediği dar anlamlar nedeniyle gözlerinin önündeki olayı anlamayı, yığından soyutlanmasının başlangıcıdır.

(...)

Savaşımın en gelişkin, gerçek sınıf savaşımı olmaya yönelişi bir süreçtir. *İki baştan işleyen bir süreç*. Bir baştan işçi sınıfı, kendiliğinden gelme ekonomik savaşımın ürettiği olgunlaşma ile, yine "kendiliğinden gelme" siyasal savaşıma doğru yükselir. İşçi sınıfı bu aşamada parti gereğini iliklerinde duyar. Siyasal savaşım olamıyorsa, siyasal partisiz de olamaz. Plehanof bunu, işçi sınıfı "ekonomik görevlerinin bilincine vardıkça daha kararlı biçimde kendi siyasal partisine gider" sözleriyle anlatıyor. (G.Plehanof, *Seçme Felsefi Yapıtlar*, İng. basım, c.1, s.74)

Sürecin öte başında da komünist partisinin bilinçlendirme ve örgütlenme çalışmalarının giderek güçlenmesi, yığınları kavraması yer alır. Komünist partisinin Leninici hat içinde güçlenişi, bir yanı sıra savaşımı gerçek siyasal savaşıma çeviren temel unsur olurken, bir başka açıdan da savaşımın gerçek siyasal savaşıma yükselmekte oluşunun *tarihsel düzeyde* kanıtıdır. Çünkü, işçi sınıfının gerçek siyasal bilince erişti partinin ürünü olduğu gibi, parti de o işçi sınıfı savaşımının tarihsel açıdan ürünüdür.

Bunlar da gösteriyor ki, Türkiye işçi sınıfının geneliyle "kendiliğinden gelme" siyasal savaşım düzeyine ulaşan savaşımı, gerçek siyasal savaşım, gerçek sınıf savaşımı olma oluşumunu da içinde taşımaktadır. Ve bu oluşum hızlanmaktadır. Daha hızlandırmak bizim görevimizdir.

İŞÇİNİN SESİ

ÇEK-AL

Fabrikalardan makine sesinden

önce *İşçinin Sesi* gelecek!

Yıl:16 Sayı:399

Gün örgütlenme ve

hazırlık günüdür!

23 Temmuz 1990

İnanç, özveri, emek – sarsılmaz parti demek!

GELENEĞİMİZ ONURUZUMUZ

ÖZVERİ TAARRUMUZ

Özveri taarruzu, parti kültürümüzün çok önemli bir ögesi, partimizin devrimci harekete katkısıdır. Bu yazıda, özveri taarruzunun özünü, amacını, devrimci bir gelenek olarak taşıdığı özellikleri ele alacak, yeni yoldaşlarımızın “örgüt kültürünü özümsemesine” katkıda bulunmaya çalışacağız. Yine de, taarruzu anlamak, bütün yönleriyle kavramak için sayfalar dolusu yazı da, saatlerce süren anlatım da yetmez. özveri taarruzunu anlatmak zordur! Onu *yaşamak* gerekir! Bir özveri taarruzu, bin deneyimdir!

Özveri taarruzu, parti kültürümüzün çok önemli bir ögesi, partimizin devrimci harekete katkısıdır. Bu yazıda, özveri taarruzunun özünü, amacını, devrimci bir gelenek olarak taşıdığı özellikleri ele alacak, yeni yoldaşlarımızın “örgüt kültürünü özümsemesine” yardımcı olmaya çalışacağız.

Sorular, sorular...

Özveri taarruzunun başlayacağı haberi kendilerine iletildiği zaman, çok sayıda yeni üye ve sempatizan yoldaşın kafasında çeşit çeşit sorunun canlandığını görür gibiyiz:

Taarruz nedir? Neden “özveri” taarruzu? Neden belli dönemlerde

yapılıyor, biz devrimciler zaten sürekli taarruzda değil miyiz? Bu dönemin dışında özveride bulunmayacak mıyız?

Bu uygulamanın kaynağı nedir? Özveri taarruzu, yalnızca örgüte mali destek için mi yapılıyor, başka amacı da var mı? Toplanan para kime gidiyor, kim, nasıl, nereye harca-

yacak?

Taarruz, yalnızca parti üyelerine mi açık, yoksa çevremdeki insanları da katayım mı? Bunun yararı, zararı ne olur?

Taarruza, örneğin ben ilk kez katılıyorum. Hedef, taahhüt nedir, bunlara neden gerek duyuluyor?

Benim bütçem sınırlı, hedefimi

yerine getiremem. O halde ne yapabilirim? Bana ne gibi yol, yöntem önerirsiniz?

Bu ve bunun gibi yanıt isteyen birçok soru olacaktır. Bunların bir kısmını burada yanıtlayacağız. Yine de belirtelim ki, taarruzu anlamak, bütün yönleriyle kavramak için sayfalar dolusu yazı da, saatlerce süren anlatım da yetmez. Özveri taarruzunu anlatmak zordur! Onu yaşamak gerekir!

Burjuvazinin sömürüsüne karşı proletaryanın devrimci özverisi

Burjuvazinin, “vatan, millet, İstiklal Marşı” edebiyatının desteğinde emekçi halktan her gün istediği “özveri”nin(!) ne menem birşey olduğu, gün gibi ortadadır. O, işçilere, emekçilere, az ücret iste diyor. Kemerini daha da sık, hatta aç kal, üstüne üstlük, zorunlu “tasarruf” yap, diyor. İş güvencesi, hak hukuk, tazminat, konut vb., insanca yaşam isteme, ama konut fonuna ödeme yapmayı unutmama, diyor. Ver diyor, ver, ver!...

“Akşam oluyor, güneş ufka doğru ilerliyor. Daha şu küçük tepeyi de tırmanmamız gerek, ondan sonra az birşey kalıyor. Kaslarımız çatırdıyor, avuç içlerimiz yanıyor, hepimize sıcaklık basıyor. Bütün gücümüzle ilerliyoruz, iş ilerliyor. Aman yardım edin zaman az kaldı. Bir Kızılordu askeri bize dik dik bakıyor. Elinde akordiyonu, acaba aklından neler geçiriyor? Kim bunlar? Cumartesi günü herkes evinde otururken bunlar burada ne arıyor? “Bütün bu sorulara yanıt veriyorum. ‘Arkadaş, neşeli birşeyler çal. Biz sıradan işçiler değil gerçek komünistleriz. Görüyorsun ya elimizden nasıl iş çıkıyor. Buraya tembellik yapmaya değil, candan, yürekten çalışmaya geldik.’ “Kızılordu askeri akordiyonu usulca yere bırakıyor ve halata sarılıyor. Bir işçi türküsünün sözleri yankılanıyor: ‘Heyamola, heyalessa...’ ”

(“Bir Bolşeviğin Subbotnik anıları”,
İşçinin Sesi,
sayı: 380,
21 Ağustos 1989)

Burjuva devletin sözcülerinin, işveren temsilcilerinin, “özveri yapmak gerekir, özveri istiyoruz” gibi sahtekarlıklarla dayattıkları bu istemler, bütün amacı “kâr, kâr, yalnızca kâr” olan sömürü ve soygun düzeninin biraz daha sürmesini sağlamaya, işçi sınıfının ilğini biraz daha kurutmaya yöneliktir. Burjuvazinin yaptığı, işçi sınıfı açısından çok derin anlam taşıyan “özveri” sözcüğünün içini boşaltmak ve bundan kendi sınıf çıkarı yolunda yararlanmaya çabalamaktır.

Özveri sözü, özünden vermek, kendinden birşey katmak demektir. Özverinin inançla derinden bağı vardır. En derin anlamını da işçi sınıfının savaşı, sömürsüz, adil bir dünyayı kurabilmek için yaptığı, ölçülemeyecek derecede büyük özveride bulur. Kahrolası sömürü düzenini amansız bir savaşla yıkmak gereği işçi sınıfının bilincinde yer ettikçe, hele sömürü düzeninin yıkıntıları üstüne yepyeni bir dünyanın, sosyalizmin kuruluşu gibi yüce bir görev onun önüne geldiği zaman, özveri sözcüğünün derin anlamı daha iyi anlaşılır.

Devrimi halk yığınları yapar. Bıçak kemiğe dayanınca, yaşam çekilmez olunca, “yeter gayrı” diye haykırarak ayağa kalkan halk yığınlarının “devrim için canını vermeyi” göze alması, işte bu, özverinin en üst noktasıdır. Devrimini yapmış işçi sınıfının, bir yandan sosyalizm kuruculuğunun dev güçleriyle boğuşurken, bir de karşı-devrimcilerin saldırılarını püskürtmek için yarattığı harikalar, dünya işçi sınıfı tarihine geçmiş destanlardır.

Özverinin anlamını en iyi işçi sınıfı bilir!

İşçi sınıfı, burjuvazinin en yetkin güçlerine karşı devrim savaşımını, ancak “devrim uğruna canvermeyi” göze alacak bir özveriyle çalışan, devrimci çalışmanın her alanını ve o alanda yaratılan her gücü tek bir mekanizma altında toplayabilen, yığınların devrimci coşkusunu, enerjisini, profesyonel bir çalışmayla birleştirebilen bir parti eliyle yürütebilir. Bu parti, komünist partisidir.

Amacı “devrim yoluyla proletarya diktatörlüğünü kurmak ve komünizme varmak” olan komünist parti, “Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmine bağlı komünistlerin gönüllü birliği, işçi sınıfının ideolojik, siyasal öncüsü”dür. (TKP Tüzüğü, s.14) Öncünün kadroları, zorlu, sınıfa her açıdan örnek, özveride de öncü savaşçılar olmak durumundadırlar. Bu anlayış, 1980 yılında Türkiye’de örgüte dağıtılan bir tektirde çok güzel ifade ediliyordu: “Gerçek bir Bolşevikler örgütü, devrim savaşımına yalnızca bağlılığını, keseneğini, boş zamanlarını değil, tüm enerjisini, tüm yeteneğini ve ömrünü veren devrim savaşçılarıyla kurulur.”

Devrimci savaşım, devrimci özveri üstünde yükselir

Böyle bir örgüt, kapitalist toplumda yaşamının kaçınılmaz olarak getirdiği, gün 24 saat zihinlere şırınga edilen burjuva ideolojisine, bencil, çıkarıcı, “bana dokunmayan yılan bin yaşasın”cı anlayış ve tutumlara karşı kararlı savaşım vermeden oluşturulamaz.

Öte yandan, “tüm enerjisini, tüm yeteneğini ve ömrünü devrime ada-

ma” durumu, komünistin, ha deyince kazandığı ve bir kez ulaşıncı da sürgit varolacak bir özellik değildir. Sınıf savaşımı, komünist kadroları her somut durumda, savaşımın her keresinde sınırlar, onlardan özverilerini her alanda *tekrar tekrar* kanıtlamalarını ister, anlayışlarını tazeleyip geliştirmelerini bekler. Bu gereği yerine getiremeyen, kendini ve üyelerini sürekli olarak, işçi sınıfının devrimci özveri anlayışıyla eğitmeyen bir örgüt, devrime doğru bir adım bile atamaz.

Bunun yanında bir de, bugün her zamankinden daha çok önem taşıyan, partinin bağımsız komünist kişiliği söz konusudur. Kendi sınıfının gücüne dayanmayan, parasal sorununu asıl olarak üyelerinin ve sempatanlarının devrimci özverisi yolundan çözmeyen örgüt sınıfsal bağımsızlığını koruyamaz. Yürükoğlu yoldaşımız, bir özveri taarruzu sırasında yaptığı bir konuşmada, TKP’nin bu anlayışını şu sözlerle anlatıyordu:

“Tarih kitapları mali zorluklardan yıkılan bir siyasal hareket yazmıyor ama yazılmasa da bu, kavganın en çetin yönlerinden biridir.

“Dünya komünist hareketi, sosyalist ülkeler diyelim Lenin zamanındaki gibi olsaydı, mali destek belki söz konusu olabilirdi. Durum böyle değildir. Partimizin ardında devletler, destekleyen eller yoktur ve gururla söyleriz ki, bugünkü çerçevede hiçbir zaman da olmayacaktır. Biz Türkiye işçi sınıfının, proleter enternasyonalizmine derinden bağlı, ama hiçbir mihraka bağlı olmayan bağımsız kafalı, bağımsız vicdanlı partisiziz. Ayrıca, insanlık suçu saydığımız yollardan para yaratmayı da reddederiz. Böyle olunca,

işinde gücünde, çalışan namuslu insanlardan, işçilerden başka döneceğimiz bir yer yoktur.” (İşçinin Sesi, sayı 350, 23 Mart 1990)

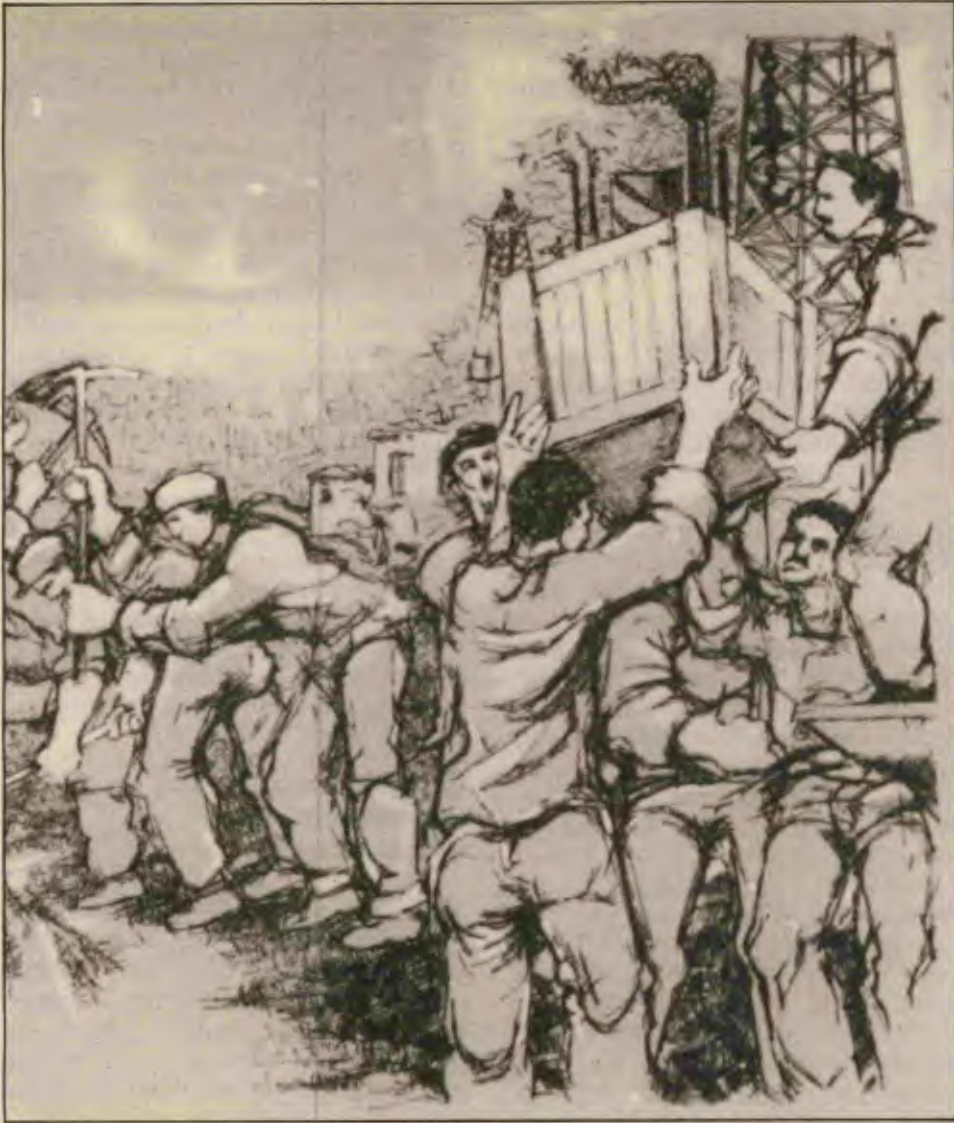
İşte, özveri taarruzu, “devrimci savaşım, devrimci özveri üzerinde yükselir” diyen komünistlerin attığı *bilinçli* adıma verilen addır.

Özveri taarruzu, kapitalizmin gün 24 saat aşladığı olumsuzlukları törpülemek, komünist kişiliği geliştirmek, devrimci savaşımın çıkarlarını *herşeyin üzerinde* tutma bilincini güçlendirmek, “devrim ve parti için canını esirgemeyen başka neyini esirgeyebilir” anlayışını tazelemek, kolektiflerin ve üyelerin elindeki *tüm olanakları devrimin ve partinin çıkarları için seferber etmek* amacını taşıyan bir okuldur.

Özveri taarruzu, “her özveri parti için” ve “inanç, özveri, emek — sarsılmaz parti demek” belgilerinde yansıdığı gibi, işçi sınıfının devrimci özveri anlayışını parti kadrolarına daha çok taşımaya, bu sayede partiyi sınıfla daha sıkı bağlamaya yönelik, hummalı bir eğitimidir.

Taarruz, partimizin burjuvaziye karşı yürüttüğü ve geniş maddi olanaklar gerektiren yoğun savaşımın önündeki zorluklara, devrimci savaşımın ivmesini düşüren olumsuzluk, huy ve alışkanlıklara karşı, iki ay boyunca *her zamankinden daha yoğun* saldırdır. “Taarruz” sözcüğü bu nedenle seçilmiştir. Eylemi güzel anlatıyor. Ekim Devrimi’nin *kızıl cumartesilerinin (komünist subbotniklerin)* ruhunu güzel yansıtır. Özveri taarruzu geleneğini biz muzaffer Ekim Devrimi’nden Türkiye’ye taşıdık.

Özveri taarruzu düşüncesinin kaynağı, Ekim Devrimi'nin komünist subbotnikleridir

Partimiz, ilk kez 1977 yılında "yaz taarruzu" adıyla başlattığı özveri taarruzu düşüncesini Lenin'den, 1917 Ekim Devrimi'nden aldı.

Lenin, "emekçilerin çoğunluğunun tarihsel olarak yaratıcı bir çabayla katılmadığı bir devrim başarıya ulaşamaz" diyordu. Ekim Devrimi'nin gerçekleşmesi, devrim sonrasında sosyalizmin kurulması, işte bu "yaratıcı çaba"nın ürünüdür.

Ekim Devrimi'ni gerçekleştiren Rusya işçi sınıfı, devrimi, karşı-devrimcilerin ve emperyalizmin yoğun saldırısına karşı koruyabilmek ve sosyalizmi kurabilmek için, ne büyük toplumsal ve kişisel özveri gerektiğini görerek, *kızıl cumartesiler (komünist subbotnikler)* geleneğini yarattı.

"'Kızıl cumartesiler'de, ... bir günlük çalışmayla birkaç günün işi başarıyla bitiriliyordu. Çalışma gününün sonunda birlikte Enternasyonal söyleniyor ve yapılan işin başarısı kutlanıyordu. Sanki Enternasyonal'in zafer dolu sözleri tüm Rusya'ya yayılıyor ve daha az disiplinli, yorgun olan işçileri canlandırıyor, harekete geçiriyordu. Tüm Rusya, sosyalizmi bilinçli bir özveriyle kutluyordu." (İşçinin Sesi, sayı 380, 21 Ağustos 1989)

Lenin, *komünist subbotniklerin* kahramanlığını şu sözlerle vurguluyordu:

"'Komünist subbotnikler'in bu denli önemli olmasının nedeni, bunların, durumları hiç de öyle iyi olmayan değişik mesleklere sahip ya da mesleksiz, kalifiye olmayan ve *normal*, yani *fazlasıyla* güç koşullar altında yaşayan işçilerin kendi girişimleriyle başlatılmış olmasıdır.

"Moskova'nın kalifiye olmayan işçileri ve demiryolu işçileri, ... bu aç işçiler, burjuvazinin, Menşeviklerin ve Sosyalist-

Devrimcilerin kötü niyetli, karşı-devrimci ajitasyonu ile çevrilmiş oldukları halde, 'komünist subbotnikler'i örgütleyiyorlar. Ücret almadan fazla mesai yapıyorlar ve gıdasızlıklarından dolayı bezgin, yıpranmış ve bitkin olmalarına karşın emek üretkenliğini muazzam derecede artırmayı başarıyorlar. Bu en yüce kahramanlık değil mi? Bu son derece önemli bir değişikliğin başlangıcı değil mi?" (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.29, s.426-427)

Evet, bu çok önemli bir değişikliğin başlangıcıydı. Tüm enerjisini ve yaratıcılığını, dillere destan özverisini, *komünist subbotniklerle* seferber eden Sovyet işçi sınıfı, tarihsel olarak çok kısa denebilecek bir süre içinde, Çarlık Rusyası'nın yıkıntılarının üzerinde dev Sovyet devletini yükseltti.

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin, II.Dünya Savaşı'ndan 25 milyon kayıp vererek çıkmasına karşın, kısa sürede toparlanmasının, emperyalizme kafa tutan bir dünya gücü durumuna gelebilmesinin sırrı, yine işçi sınıfının, kökü "komünist subbotnikler"de yatan özveri ruhudur. Binlerce örnek gösterilebilir, ama biz biriyle yetinelim: Sürekli buzlu toprakla kaplı Sibiryayı boydan boya geçerek ülkenin batısını Pasifik okyanusu kıyısına bağlayan, dünyanın en uzun demiryolu projesi (BAM), Sovyet işçi sınıfının, Sovyet gençliğinin "komünist subbotnikler"inin ürünüdür.

Komünist subbotnik: komünist inanç, özveri ve komünist disiplin

Lenin, *komünist subbotniklerin* devrimci özveri, devrimci disiplin ve kollektif ruhu üstüne şunları diyordu:

"... İşçilerin kendi girişimleriyle başlattığı *komünist subbotniklerin* gerçekte muazzam bir önemi vardır. Bunun

yalnızca bir başlangıç olduğu açıktır. Ama öyle bir başlangıç ki, fevkalade büyük bir öneme sahip. Bu, burjuvazinin yıkılmasından daha güç, daha somut, daha radikal ve daha belirleyici bir devrimin başlangıcıdır. Zira bu bizim kendi tutuculuğumuza, disiplinsizliğimize ve küçük burjuva bireyciliğimize karşı kazandığımız bir zaferdir. Kahrolası kapitalizmin işçi ve köylüye bir miras olarak bıraktığı bu kötü alışkanlıklara karşı kazanılmış bir zaferdir. Yalnızca bu zafer pekiştirildiği zaman yeni toplumsal disiplin, sosyalist disiplin yaratılacaktır. Bundan sonra ve yalnızca bundan sonra kapitalizme geri dönüş olanaksızlaşacak, komünizm gerçekten yenilmez olacaktır." (Lenin, "Büyük Başlangıç", *Toplu Yapıtlar* İng. basım, c.29, s.411-412)

Lenin, sosyalizm kuruculuğunda Sovyet işçi sınıfının ne kadar derin özveri gösterdiğini, bir başka yazısında şöyle anlatıyordu:

"... Yalnızca (bu) bilinçli ve gönüllü olarak yapılan ve eski disiplin yöntemlerine başvurmadan, Kızılordu'nun disipliniyle desteklenen, eşi görülmemiş özveriler nedeniyle — yalnızca bu muazzam özveriler nedeniyle — ileri işçiler diktatörlüklerini sürdürdüler ve tüm dünya işçilerin saygısını hak ettiler. Bolşevikleri karalamakta bu denli iştahlı olanlar unutmazınlar ki diktatörlük, onu uygulayan işçilerin kendileri için en büyük özveri ve açlık demek oldu." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.30, s.498-499) (abç)

Komünist geleceğe beslenen derin inanç ve umutla, komünist disiplin ve örgütlenmeyle desteklenirse, böyle bir özveriyi, onyılları bırakın birkaç ay bile sürdürmek olanaklı olabilir miydi?

Türkiyeli komünistlerin Lenin'in izinden gitmeleri, *komünist subbotniklerin* şanlı geleneğini 13 yıldır özveri taarruzları ile sürdürmeleri ve sosyalizmin değerlerine sınıksız sarılmaları, elbette tesadüf değildir. *Komünist subbotnikler*, özveri taarruzları, sınıf savaşımında *bizim safın*, dünya işçi sınıfının devrimci savaşım gelenekleridir.

Bugün, emperyalizmin desteğinde sosyalizme saldıran Gorbacovların, neden bu ruhu, bu inancı öldürmeye çalıştıkları açık değil mi?

Bir özveri taarruzu, bin deneyim!

Türkiyeli komünistlerin, Ekim Devrimi'nin *komünist subbotnikler* geleneğini Türkiye'ye taşıyarak 1977'de başlattıkları özveri taarruzunun genel çerçevesini şöyle özetleyebiliriz:

Devrimci özveri ve komünist kişiliğin geliştirilmesi.

İdeolojik gücün maddi güce çevrilmesi.

Partinin mali açıdan bağımsız ve sarsılmaz bir güç durumuna getirilmesi.

Devrimci özveri, kişinin işçi sınıfı davasına, kişisel çıkarını devrimin ve partinin çıkarlarına bağımlı kılmaya olan inancıyla bağlıdır. Yürükoğulu yoldaş bu bağı şu sözlerle dile getiriyor: "Herşey insanın inancına ve inadına bağlıdır. İnsanın kapasitesi sınırsızdır. Bugün kaldırdığımız güçlüklerin çok daha fazlasını kaldırabiliriz ve kaldıracağız. Ve de uzunca bir süre kaldıracağız." (İşçinin Sesi, sayı 160, 3 Haziran 1981)

Lenin, *komünist subbotnikler* üze-

rine yazdığı bir yazıda, komünist adıyla özverili çalışmanın başına değiniyor ve komünist ünvanını, yalnızca, çalışmalarını komünist bir biçimde örgütleyebildiklerini pratikte gerçekten göstermiş olan ve bunu halk yığınlarına da kanıtlayabilmiş gerçek komünistlerin taşımalarına izin vermek çok iyi birşey olacaktır diyordu. Lenin, önce toplum yararına, tüm çalışan halk yararına karşılıksız çalışma, emek üretkenliğini yükseltme ve çalışmayı örnek bir biçimde örgütlemeye yeteneğine sahip olduğunuzu gösterin, sonra o şerefli komün ünvanına elinizi uzatın diyordu.

Bizim her taarruzumuz, tam da Lenin'in bu anlayışının tekrar tekrar bilince çıkarıldığı bir sınama alanı, yani okuldur. Taarruzun bu özelliğini, üstün komünist Yalçın Çağlar (Bedir Aydemir) yoldaşımız şöyle anlatıyordu:

"Taarruzlar büyük ağırlığı ile militanların omuzlarında gider. En büyük özveriyi onlardan bekler. Bu her zaman böyle olmuştur. Bu nedenle de en başta onların bilincini, kararlılığını sorguya çeker. 'Az veren candan, çok veren maldan' hesabı, taarruza kıyısından köşesinden katkıda bulunan "çevre"de taarruz nedeni ile örgütlenmesi arasında "sorun" çıkan pek olmaz. Militanlar için durum farklıdır. Onlar, bir taarruzdan diğerine artan büyük bir özveriyi *sürekli* yapmak durumundadırlar. Komünizme, devrime inancını yitirmekte olan bir kimse için bu dayanılır birşey değildir." (İşçinin Sesi, sayı: 274, 7 Ocak 1985)

Taarruz, bu tipler için bir elektir. Lenin, "devrimci savaşım sırasında özveriden, 'çok fazla' fakirleşmekten korkan işçi aristokratları parti içinde olamazlar" diyordu. Bizde de aynen öyledir. Her özveri taarruzu, partimiz için bir *arınmadır*. Bunun objektif bir sonucu, parti disiplininin güçlenmesidir.

Kaypak, sallantılı unsurların, sözde devrimcilerin, aramıza tesadüfen katılanların, inancını yitirenlerin ayıklandığı bir süreç olan "taarruzdan, özveri eğitiminden geçen kadrolarda, komünist partisi üyesinde disiplin yükselir. İşçi sınıfının enerjik, çalışkan ve üretici bir sınıf olmasından gelen özellikler parti çalışmasına daha çok yansır. Tüm kadrolarını, genel sekreterinden IMG üyesine kadar bu sınava sokan parti, özveri taarruzundan daha disiplinli, özverili, savaşkan, enerjik, daha kararlı ve daha üretken kadrolarla işçi sınıfının önüne çıkar." (İşçinin Sesi, sayı: 341, 11 Kasım 1987)

Özveri taarruzu, partinin büyüme mekanizmalarından biridir

Komünist partisi, işçi sınıfının merkezi örgütlenmiş, illegal partisidir. Çalışmasını burjuvazinin yoğun baskısı altında sürdürür. Genelde parti çalışması, büyük maddi olanakları gerektirir. İlegal, konspiratif çalışma ise, daha büyük "parasal zorluk" demektir. Bazan öyle olur ki, birçok yoldaşın yaşamı buna bakar. Sözün kısası, komünist partisi, sınıfın bağımsız örgütü olarak devrim savaşımını başarıya götürebilmek için, mali açıdan güçlü bir örgüt olmak durumundadır. Özveri taarruzu, bunun bir levyesidir.

Komünistler, mali sorunun çözümünde, parti üyelerinden başlamak

üzere, sempatizanların, olabildiğince geniş işçi-emekçi çevrenin enerjisini seferber etmeye çalışırlar. Soruna, düzene entegre olmuş tüccar kafasıyla, hatta bunları bile kullanamayan memur kafasıyla yavaşmazlar.

Parti üyelerinin mali özveri anlayışının derinliği, çevremizdeki sempatizanların, Türkiye işçi sınıfının partisinin, hedeflerini büzmeden, eylemlerini kısımadan, ortama uygun iş yapabilmek için paraya gereksinim duyduğunu kavramalarını ve bu davaya yakınlık göstermelerini doğrudan etkiler. Onlara örnek olur.

Komünist partisi, devrim ve sosyalizm hedefine ilerleyebilmek için, işçi sınıfının gönlünü ve kafasını kazanmak zorundadır. Parti gönüllerini ve kafalarını kazandığında, işçilerin yapamayacağı hiçbir özveri yoktur. Lenin'in devrim için konuşurken vurguladığı gibi, "eğer işçi sınıfı özveri yapmaya hazırsa, ... sorun çözülecektir, herşey bu sorunun çözümüne yöneltilmelidir, işçi sınıfının kararlılığı, 'teslim olmaktansa ölmek' parolasına sarsılmaz bağlılığı, yalnızca tarihsel bir etken değil, belirleyici, kazandırıcı etkendir." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım c.30, s.454)

Özveri taarruzu, bu yönüyle, geniş işçi yığınlarını parti düşüncesine kazanma amacıyla, sürekli yürütüğümüz yığın çalışmasına ivme katar. Parti kadrolarının işçileri daha yakından, evlerinde, kendi yaşamları içinde tanımalarını, işçi sınıfı denizinde balık gibi yaşayabilmelerini özendirir.

Taarruz boyunca, daha geniş çevreleri taarruza katma çabası, yeni yığın ilişkilerinin yaratılması, yeni sempatizanlar, üyeler kazanmak, yani parti örgütünü büyütme demektir. Özveri taarruzu, her açıdan partinin büyüme mekanizmalarından biridir.

Hedefli çalışmak ne demek? Özveri taarruzunda hedef nasıl belirlenir?

Özveri taarruzunun kilit kavramlarından biri, hedef saptamak, taahhütte bulunmaktır. Hedefli çalışma ne demektir sorusunu örgütsel çalışmanın geneline yönelik olarak Yürükoğlu yoldaş şöyle yanıtlıyor:

"Hedef belirleme, etkin bir örgütçünün birinci ve en temel özelliğidir...

"(...)

"Partide her görevin çeşitli yönleri vardır, her görev acil ya da acil olmayan çeşitli hedeflerden oluşur... O günün en önemli hedefleri asıl başarıyı sağlayacak hedeflerdir. Görevi alan yoldaşın hedefleri arasında hangileri canalıcı önem taşımaktadır? Asıl olarak hangi hedeflere yüklenecektir? Partinin amaçlarına en iyi hizmet edebilmek için o günün ana halkaları nelerdir?...

"(...)

"... Parti çalışmasında düzeltmemiz, geliştirmemiz gereken yönlerden birisi de budur... Hangi yöntemle olursa olsun, hedef belirlemeyi mutlaka alışkanlık durumuna getirmemiz gerekiyor.

" 'Dur ve hedeflerinle çalışmanı karşılaştır.' " (R.Yürükoğlu, *Örgüt ve Örgütçü*, s.116-117, 123)

Hedefli çalışma, yaşamımıza ivme kazandırır. Bir bütün olarak örgütte ve bireylerde atıl duran enerjileri, koyduğumuz hedefler ve bu hedefleri aşmak için bilinçli girişimciliğimiz harekete geçirir.

Özveri taarruzunda hedefin saptanması da, komünistleri öteki hareketlerden ayıran özellikler arasındadır. Örgütümüz, hedefini, üyelerin yapabileceğiyle sınırlı tutmaz, başka bir deyişle, "ayağını yorganına göre uzatmaz!" Hedefini, sınıf savaşımının partinin önüne koyduğu görevlere göre, "yapılması gerekeni" hareket noktası olarak belirler. Kendi gücünü, bu hedefi gerçekleştirebilir düzeye erdirmeye çalışır. Bunun öyle bir mantığı vardır ki, hedefini gerçekleştirebilmek için, örgüt kendini geliştirmelidir ve de gerçekleştirdiği hedef kendini daha da geliştirmesi için kaynak sağlamalıdır.

Bu yaklaşım, içinde gelişme isteğini, çabasını taşımakta ve bunun sonucunu da vermektedir. Tek tek partilileri ve bir bütün olarak parti örgütünü ilerletmektedir. İşte, özveri taarruzlarının bugüne kadar sağladığı üstün başarının sırrı, her alanda uyguladığımız bu genel yaklaşımdır. Böyle olmasa, kapitalizmi devrimle yıkmayı, sosyalizmi kurmayı nasıl düşünebiliriz?

Özveri taarruzunda belirlenen hedefi, mali hedef, ideolojik hedef, siyasal hedef gibi elemanlara ayırarak da düşünebiliriz. Bunların vurgusu ve biçimi, günün ortamına ve örgütün konumuna göre farklılıklar gösterebilir, ama hepsi de her zaman genel hedefte "mündemiç"tirler. 1981'deki taarruzun vurgusunun "faşizme karşı" olması, 1987'de "on kat, yüz kat daha fazla işçiyi kazanalım" belgisinin ağır basması, bu taarruzda ise vurgunun "mali kaynak yaratma ve örgütlenme"de olması, buna örnektir.

Her özveri parti için

Mali hedef, örgütün, günün görevleriyle bağlı olarak gerçekleştirmeyi taahhüt ettiği para miktarıdır. Örnek verirsek, 14.Özveri Taarruzu'nun mali hedefi, "partinin mali bunalımdan düzlüğe çıkarılması ve mali gücünü artırarak, yapılması gereken işler ve yeni girişimler için kaynak yaratmaya koyulması" anlayışıyla belirlendi.

Örgütün bu alanda genel hedefi, a) kolektif ve b) kişisel hedeflerden oluşur. Hem kolektifler (İngiltere örneğinde İTİB, "İyi Haberler" "Gümüşler" vb. gibi) hem de tek tek üyeler, koydukları hedefleri aşmak için tüm güçlerini ortaya koyarlar. Bu yolda, *masraflarını kısar, gelirlerini artırır*lar.

Masrafları kısmak denince, salim

kafayla bir düşünün. Özveriyi en üst düzeylere çıkarabilmek açısından, kısıntı yapabileceğimiz, hatta bir süre için bütünüyle kaldırabileceğimiz kişisel masrafların hiç de az para tutmadığını göreceksiniz. (İlk taarruzlarda İTİB üyelerinin, evlerde toplu kalıp, toplu yemek yeme yöntemi, kişisel masrafların kısılması yoluyla özveriye güzel bir örnek oluşturuyordu.) Çeşitli alışkanlıklarımızdan, en azından taarruz boyunca fedakarlık ederek *tasarruf edeceğimiz* paraları örgüte aktarmak, şaşırtıcı sonuçlar verecek bir yöntemdir.

Gelirleri artırmanın yolları ise sınırsızdır. Ek işte çalışıp, fazla mesai yapıp, yaratıcılığı kullanarak, el hünnerlerini değerlendirerek, ek gelir kaynakları bulup bu gelirleri örgüte aktarmak, yani *emek eğitiminden geçmek*, sürecin önemli bir yönüdür. Ancak, genellikle burada durulmaz. Parti üyesi, hedefi aşmak için *dışa açılmak* durumunda kalır.

Bu, yeni bir işçiyi taarruza katılabilmek, onun gönlünü ve kafasını partimize kazanmak için çalışmak demektir ki, ister istemez, ideolojik yetişkinliğin geliştirilmesi ve yığın çalışmasının yetkinleştirilmesi gibi hedefleri ön plana çıkarır. Bu taarruzda hangi konuda eksikliklerimi gidereceğim, hangi kitapları okuyacağım, gazete dağıtımını kaç adet artıracam, hangi yeni bölgeye gireceğim, kaç okuma gurubu kurup, kaç sendikada etkinliğimi artıracam vb. sorular, bu hedeflere ilişkindir.

Daha geniş çevrenin, hedef koyup "düzenli katkı" taahhüdünde bulunarak, bu olmazsa bağış yoluyla, *gönlünden kopan ne varsa onu* vererek taarruza katılmasının sağlanması için aktif bir yığın çalışması gerekir. Bu, hem partinin çevresini genişletir, dostlarımızın sayısını çoğaltır, hem o güne dek farkında bile olunmayan engin olanaklar yaratabilir. Sonuçta da hedefin aşılmasını kolaylaştırır.

Özveri taarruzuna yeni katılan örgüt ya da yoldaşlarda, hedef saptarken doğal bir endişe, ürkek yaklaşım genellikle gözlenir. Ancak, hedefi gerçekleştirme deneyiminin devrimci mantığı yaşanarak öğrenildikçe, ertesi yıla bu tutum değişir. Taarruza bir hedef saptayıp taahhütte bulunarak katılma, bu taahhüdün gerçekleşmesi için yaratıcılığı, görülen olanakları zorlama, görülmeyenleri farketme, sihirli sonuçlar

doğurur. Bir yılın sempatizanlarının, taarruz eğitiminden geçtikten sonra, ertesi yıl pırıl pırıl parti üyeleri olarak karşımıza çıkmaları, bu nedenle sık raslanan bir olgu olmuştur.

Taahhüdün yarım bırakılmaması, hedefin aşılarak yerine getirilmesi çeşitli açılardan önemlidir. Bir kez, kişi verdiği sözü yerine getirmeli, sözünün eri olmalıdır. Ama asıl önemlisi, hedefli katılma, bu hedefi gerçekleştirmek için çalışma, kişiye kendi potansiyelinin sınırsızlığını gösterir. Belki o güne dek farkında bile olmadığı enerji ve yaratıcılığı *açığa çıkarır*. Kendisini üstün ve zayıf yönleriyle daha yakından tanımaya katkıda bulunur. Girişimci, cesaretli tutumu geliştirir. Sonunda, bireyci yönleri törpülenmiş, kolektif çabanın tadını almış, kendine güvenli, kararlı insanlar yaratır. Böylece, koşulları değiştirmeye yönelik devrimci eylem içinde, insanın kendisinin de değiştiği, kendini aştığı kanıtlanır.

Genelin ve bütünü, ve yalnızca onun vidası olmak

Yürükoğlu yoldaş, 7.Taarruz'un kapanış gecesinde yaptığı konuşmada, yoldaşlarımızda, "uzun süre birlikte çalıştığı kolektifin değil, kendi sorumluluk alanı olan işin değil, genelin ve bütünü ve *yalnızca* onun vidası olduğumuz anlayışını daha da geliştireceğiz" diyordu.

Bu, partinin çıkarının, üyelerin kişisel çıkarlarından önde geldiğini, bunun da önünde devrimci savaşımın çıkarlarının durduğunu, yoldaşlarımızın yetiştirilmesinde bu yöne özel dikkat verileceğini anlatıyordu.

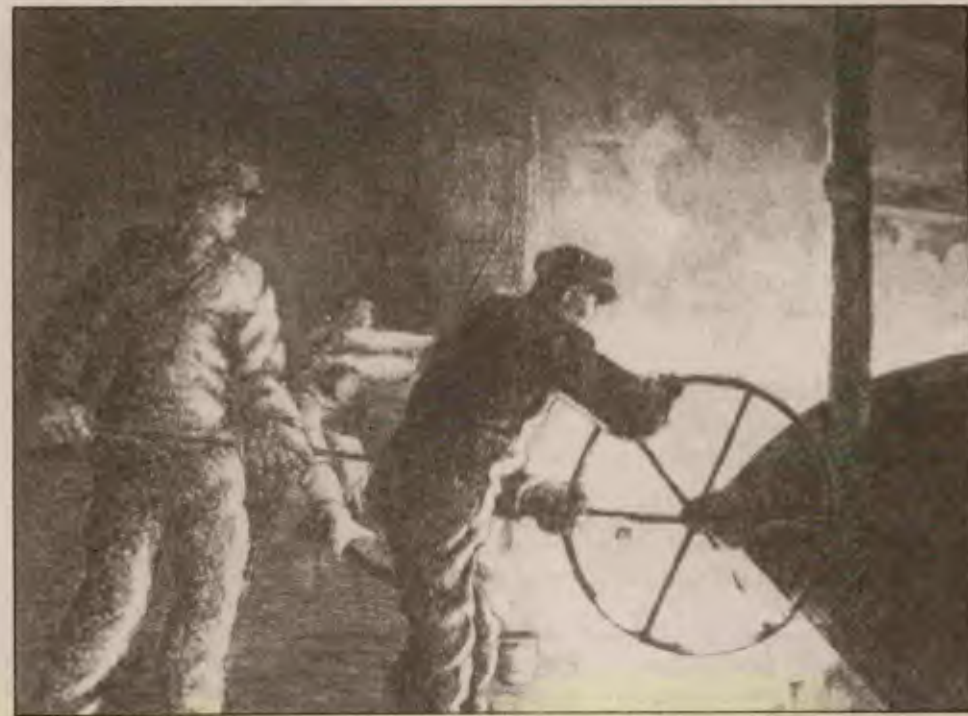
Gerçekten, her özveri taarruzu, parti üye ve sempatizanlarında, "örgüt için üretip örgüt için çalışma" ya da "her özveri parti için" anlayışını tazeleyen, bilinçleri "rektifiye eden" bir eylemdir. Özveri taarruzu, bireysel, kesimsel çıkarları, kolektif çıkarın içinde yoğurmayı, bununla bağlı olarak *sosyalist yarışma* ruhunu yükseltirken, *yoldaşça dayanışma* ve *yardımlaşmayı* sonuna dek geliştirmeyi hedefler. Taarruz, yoldaşlarımızı ortak hareketin, toplu özverinin, yoldaşça güvenin, yüce bir amaç için alınteri dökmenin, en önemlisi çelik disiplinli bir örgüt olmanın anlamını yaşamda gösterir.

Türkiye Komünist Partisi'nde Leninçilerin elinde doğan, daha baştan "burjuvaziye karşı savaş, oportünizme karşı savaştan ayrılmaz" ana belgisiyle yürütülen özveri taarruzunun, 13 koca savaşım yılı boyunca komünistlere bu yönde katkısı büyük oldu. Bu süre içinde komünistler ve işçi sınıfımız, devrimci durumun kavga ateşlerini de, faşizmin karanlığını ve çözümlü gidişini de yaşadı. Bugün devrimci durum eşliğine geldiğimiz, her köşeden kavgaya çıkan işçinin sesinin duyulduğu bir dönemdeyiz. Ve artık işçi sınıfının elinde, sahip olmakla övüneceği bir silah var: Özveri taarruzlarının ruhunda eğitilmiş, oportünizmden arınmış, disiplinli, özverili, devrimci Marksizmin bayrağını yüksekte dalgalandıran, fabrikalardan, 1 Mayıs alanlarından ses veren Türkiye Komünist Partisi!

Türkiye'ye devrim, işçi sınıfına illegal komünist partisi gerek!

İnanç, özveri, emek — sarsılmaz parti demek!

Yarının devrimi için, haydi bugün özveri taarruzuna! Özveri için ileri!

Petrol-kimya-lastik işkolunun giderek artan sorunlarına
burjuva/liberal/reformcu sınırlar içinde çözüm bulmak mümkün değildir!

Petrol-İş'in temel g reksinimi sendika-içi demokrasidir

Kuruluşundan bu yana Türk-İş konfederasyonu içinde yer alan Petrol-İş sendikası, sınıf sendikacılığı yönünde atılmış çeşitli olumlu adımlara karşın, bir süredir bir yol ayrımında durmaktadır. Bu durum, işkolu istatistiklerinde, sendika içinde üye-yönetici ilişkisinin belirgin biçimde bozulmasında vb. yansımaktadır. Sorunların önemli bir bölümünün, yönetimin sendikal mücadele anlayışından kaynaklandığını düşünüyoruz. Bu nedenle, konunun bu yanına ağırlık vererek, "dost acı söyler" atasözündeki gibi, bazı eksikleri, yanlışları göstereceğiz.

Demir Kızılçeri

Kuruluşundan bu yana Türk-İş konfederasyonu içinde yer alan Petrol-İş sendikası, sınıf sendikacılığı yönünde atılmış çeşitli olumlu adımlara karşın, bir süredir bir yol ayrımında durmaktadır. Bu durum, işkolu istatistiklerinde, sendika içinde üye-yönetici ilişkisinin belirgin biçimde bozulmasında vb. yansımaktadır. Sorunların önemli bir bölümünün, yönetimin sendikal mücadeleyi anlayışından kaynaklandığını düşünüyoruz. Bu nedenle, konunun bu yanına ağırlık vererek, "dost acı söyler" atasözündeki gibi, bazı eksikleri, yanlışları göstereceğiz.

Petrol-kimya-lastik (PKL) işkolunda örgütsel durum

Petrol-kimya-lastik işkolunda iki sendika vardır: Türk-İş üyesi Petrol-İş ve "bağımsız" Laspetkim-İş. İşçiler, ağırlıklı olarak Petrol-İş'te örgütlüdür. Ancak son beş yılın sayısal verileri, Petrol-İş yönetimlerinin çeşitli yanlışlarını açıkça göstermektedir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın her yıl Ocak ve Temmuz aylarında yayınladığı verilerin 1986-1990 dönemi için değerlendirilmesinden çıkan başlıca sonuçlar şunlardır:

1. Petrol-kimya-lastik işkolunda, bakanlık kayıtlarına geçmiş işçilerin sayısı, son beş yıl içinde 105 bin 892'den 142 bin 948'e yükselmiştir. Artış oranı yüzde 35'tir. (Bakınız: Tablo 1) Bu sayıya, işverenin bildirimde bulunmaması nedeniyle işkolu içinde görünmeyen sigortasız, "kaçak" işçiler, sayıları gün geçtikçe artış gösteren "memur", "sözleşmeli", "kapsam dışı" personel kapsamında gözükken işçiler dahil edilmemiştir.

2. Aynı verilere göre, Petrol-İş sendikasının üye sayısı, 1986 Ocak ayında 74 bin 537'den 1990 Ocak ayında 67 bin 318'e düşmüştür. Burada ilginç olan nokta, 1989 Ocak ayına kadar 81 bin 511'e çıkan üye varlığının, 6 ay sonra, 1989 Temmuz'unda birdenbire 65 bin 49'a düşmesidir.

2821 sayılı yasada 1988'de yapılan bir değişiklik uyarınca, sendikalar üyeliklerini noter kanalıyla yenileyerek, Haziran 1989'a kadar bakanlığa iletilecek-

lerdi. Bu açıdan, Temmuz 1989 istatistiklerinin öncekilerden farklı bir yanı, kuşkusuz vardır.

Ancak, basit bir "üyelik yenileme" olması gereken bu işlemin sonunda Petrol-İş'in, üyelerinin yaklaşık dörtte birini kaybetmesi, 1986 Ocak ayında işkolunda kayıtlı işçilerin yüzde 70,38'i Petrol-İş'te örgütlüken, bu oranın 1989 Temmuz'unda yüzde 46,17'ye düşmesi, üzerinde durulacak bir konudur.

Bildiğimiz kadarıyla, Petrol-İş

yönetimi, Ekim 1989'da yapılan kongrede bunun bir açıklamasını getirmemiştir. Kongreye sunulan raporda, konuyla ilgili bölümlerde soruna hiç değinmiyor. (Bakınız: Petrol-İş 20. Genel Kurul Çalışma Raporu, 1986-1989, s.60, 70, 200-202) Petrol-İş'in bu konuda itirazı da bugüne kadar duyulmamıştır.)

3. Öte yandan, işkolundaki sendikasızsız işçilerde de ilginç bir durum gözlenmektedir. Bu kesim, hem mutlak, hem de oransal olarak durmadan büyümektedir. Son beş yılda, sendikasızsız işçi sayısı 1986'da 21 bin 957'den, 1990'da 54 bin 966'ya yükselmiştir. Oransal ağırlığı da, yüzde 20,75'ten yüzde 38,45'e yükselmiştir.

Ocak 1989 ile Temmuz 1989 verileri arasında, sendikasızsız işçi sayısı açısından, 35 bin 251'den 56 bin 283'e bir sıçrama vardır. Bu, normal artış eğiliminin dışında, Petrol-İş'in üye kaybına denk düşmektedir. (Bakınız: Çizim 1). Olan açıktır: Petrol-İş'e karşı

yoğun bir sendikasızsızlaştırma saldırısı, sendikal birliğe yöneltilmiş bir uygulama yaşanmaktadır. Sendika yönetiminin, kongrede dünya ve evrenin sorunları üzerine görüş açıklarken, bu somut sorunda susması, en azından sorumsuzluktur. Sendika kongreleri, asıl bu tür sorunları değerlendirip, çözüm yolları geliştirmek için yapılmıyorsa, ne için yapılıyor?

4. İşkolunun öteki sendikası, böyle bir sorunu bu düzeyde yaşamamaktadır. 1980 12 Eylül'üyle birlikte Hak-İş'e geçen eski Lastik-İş üyelerinin Hak-İş'ten ayrılmalarıyla birlikte ortaya çıkan, daha çok lastik fabrikalarında varlık gösteren Laspetkim-İş sendikasının üye sayısı, son beş yılda 9 bin 398'den 20 bin 664'e, işkolundaki oransal ağırlığı da yüzde 8,87'den yüzde 14,45'e çıkmıştır.

Temmuz 1989 istatistikleri Laspetkim-İş'in üye sayısında Petrol-İş'teki gibi bir çalkalanma yaratmamıştır. Ama, bu küçük "bağımsız" sendika, çok daha

ciddi bir soruna (Petrol-İş yönetiminin sendikal tutumuyla birlikte) "katkıda" bulunmaktadır. Bu sorun, "sendikal birlik" sorunudur.

İşçiler birlik istiyor!

"Bağımsız" Laspetkim-İş, esas olarak lastik sektöründeki üç uluslararası dev kuruluşun Good-year (ABD), Pirelli (İtalyan) ve Brisa (Japon) tekellerinin yarışma ve çıkar çatışması alanında örgütlüdür. Lastik üreticisi tekellerin aynı zamanda lastik ithalatçısı olmaları, yüksek stoklarla çalışmaları, bu sektörde sendikal mücadelenin önemli bir sorunudur.

Laspetkim-İş sendikası yöneticilerinin, Hak-İş'ten ayrılmayla birlikte, Türk-İş'e geçmeyi, Petrol-İş'le birleşmeyi başından beri reddettiklerini biliyoruz. Biz bu tutumu, gazetemizin 25 Mart 1987 tarihli 325. sayısında eleştirmiş, partimizin tutumunu da 1987 TKP MK Plenumu'nda açık ve net yazmıştık. (Bakınız: İşçinin Sesi, sayı 342, 25 Kasım 1987)

Görülen o ki, Laspetkim-İş yönetimi, "bağımsız"(!) sendika tutumunu hâlâ sürdürmektedir. Lastik sektöründe küçük bir sendika olmanın dayanılmaz baskını karşısında da, kendisine "ayrılmış" görünümü taşıyan lastik işletmeleriyle sınırlı kalamayarak, örgütlenme çalışmalarını Petrol-İş tabanına yaygınlaştırmaktadır.

Bu, "ilericilik", "militanlık" vb. iddialar ne olursa olsun, gerçekte sendikal eylemi bölmekte ve parçalamaktadır. İşkolundaki işçilerin toplam örgütlü mücadele gücünü düşürmekte, işverenlerin, birini ötekine karşı "kullanma" iştahını kabartmaktadır. Sendikal rekabetin, 1985-1986'larda iki sendika arasında nasıl şiddetli kavgalara yol açtığını hatırlayalım.

Sendikal birlik, işçi sınıfının bilincinde derin yer etmiştir. Giderek yükselen devrimci dalga, işkolu düzeyinde birliğin sınıf sendikacılığı ilkeleri ve işçilerin istemleri doğrultusunda sağlanmasını, "sendikal birlik, sendika-içi demokrasi ve militan eylem" anlayışının, sınıf mücadelesinin, işçi sınıfının örgütlenmesinin merkezine yerleştirilmesini gerektirmektedir. Petrol-kimya-lastik işçilerinin sendikal birliği, her iki sendika için — söylediklerine ve yazdıklarına inandıklarını varsayarak — işkolunun bir bütün olarak örgütlenmesi için dev bir ileri adım anlamına gelecektir.

Bu konuda, Laspetkim-İş'e düşen görev, Türk-İş'e, Petrol-İş'e katılmaktır. Ama asıl, büyük görev ana sendikanın, Petrol-İş'in yönetimine düşmektedir. Petrol-İş'in örgütlenme düzeyini ve örgütlenme atılımı yapılacak alanları doğru saptamak ve sınıf sendikacılığının ilkelerini ödünsüz uygulamak!

(Devamı 10. sayfada)

TABLO 1
PETROL—KİMYA—LASTİK İŞKOLUNDA SENDİKAL DURUM (1986—1990)

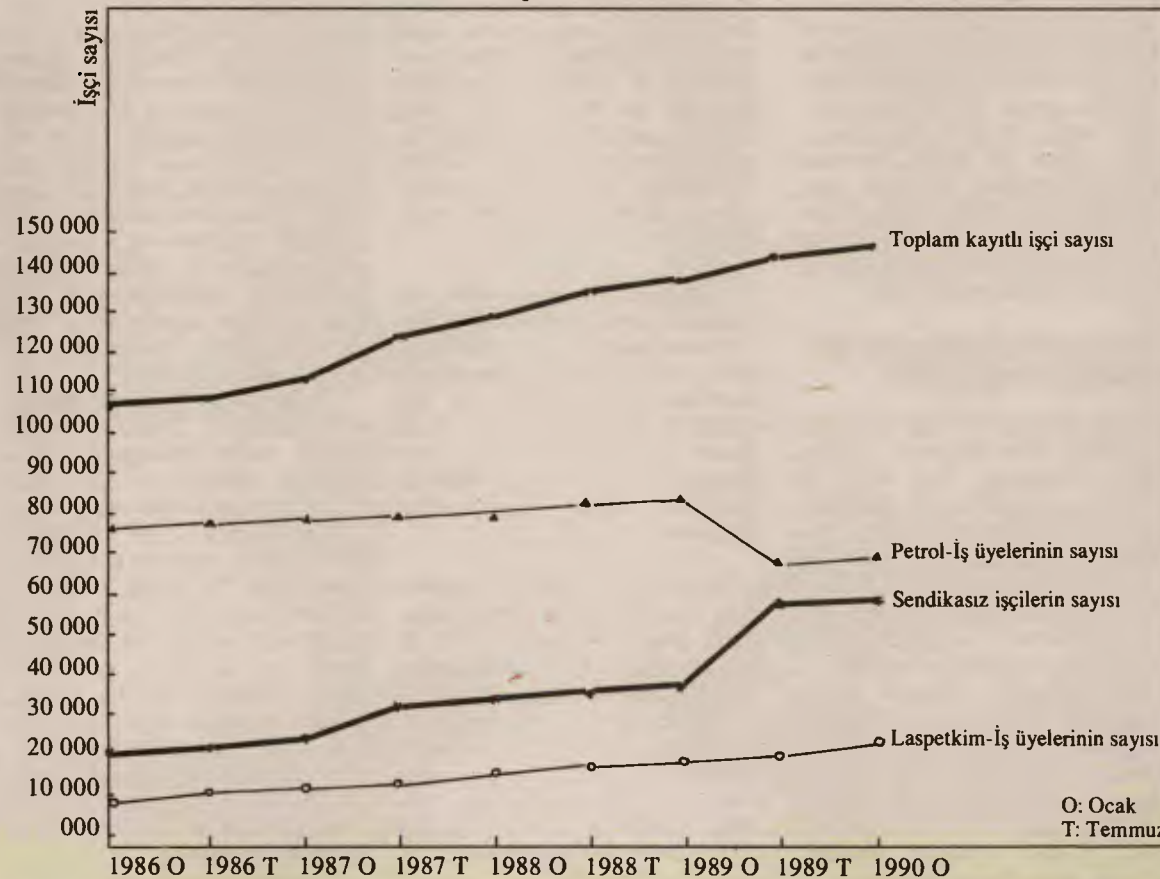
TARİH	İşkolunda işçi sayısı ¹	Petrol-İş üyeleri sayısı	Petrol-İş üyeleri yüzdesi	Laspetkim-İş üyeleri sayısı	Laspetkim-İş üyeleri yüzdesi	Sendikasızsız işçiler sayısı	Sendikasızsız işçiler yüzdesi
1986 Ocak	105 892	74 537	70,38	9 398	8,87	21 957	20,75
1986 Temmuz	108 656	75 896	69,84	11 122	10,23	21 658	19,93
1987 Ocak	111 886	76 446	68,34	12 138	10,84	23 302	20,82
1987 Temmuz	122 192	77 072	63,07	13 177	10,73	31 943	26,20
1988 Ocak	127 743	77 841	60,93	16 029	12,56	33 873	26,51
1988 Temmuz ³	132 734	80 032	60,29	17 923	13,50	34 779	26,21
1989 Ocak	135 664	81 511	60,08	18 902	13,93	35 251	25,99
1989 Temmuz	140 886	65 049	46,17	19 554	13,87	56 283	39,96
1990 Ocak	142 948	67 318	47,09	20 664	14,45	54 966	38,45

¹ Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı kayıtlarına geçmiş işçileri içeriyor.

² Özlaspetkim-İş

³ 2821 sayılı yasa gereği, sendikaların bildirdiği, noterden onaylı yeni üyelikler esas alındı.

ÇİZİM 1

O: Ocak
T: Temmuz